

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ
เรื่อง วิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (หมู่บ้าน/ชุมชนจัดการเอง)

ด้วยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ และรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดมูลฝอย สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ และการกำจัดมูลฝอยให้ราชการส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม และสามารถพึ่งตนเองในการกำจัดมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด

เพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลลำปำเป็นไปด้วยความเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลลำปำจึงกำหนดวิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดโดยคร่าวๆ ดังนี้

๑. ขยะย่อยสลาย (ขยะอินทรีย์) เป็นของที่เน่าเสียและย่อยสลายได้ง่ายตามธรรมชาติ ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้ ใบไม้แห้ง ซากสัตว์ ฯลฯ บริหารจัดการดังนี้

๑.๑ จัดทำภาชนะกำจัดขยะเปียกของครัวเรือน

๑.๒ ขุดหลุมฝัง หรือนำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยอินทรีย์ หรือน้ำหมักอินทรีย์

๑.๓ นำไปเลี้ยงสัตว์

๒. ขยะรีไซเคิล เป็นขยะที่สามารถคัดแยกเพื่อนำไปรีไซเคิลใหม่ได้ (นำไปขายได้) ได้แก่ แก้ว กระจก ภาชนะพลาสติก โลหะ/อโลหะ และยาง ฯลฯ ประชาชนคัดแยกและรวบรวมนำไปจำหน่ายโดยตนเอง ณ จุดรับซื้อของเอกชน หรือจำหน่ายให้กับรถรับซื้อขยะของส่วนบุคคล

๓. มูลฝอยที่เป็นพิษหรือขยะอันตรายชุมชน เป็นขยะที่มีความเป็นอันตราย หรือมีส่วนประกอบที่เป็นสารที่เป็นอันตราย ได้แก่ ขวดหรือภาชนะใส่เคมีภัณฑ์ ถ่านไฟฉายใช้แล้ว แบตเตอรี่ กระป๋องสเปรย์บรรจุสารเคมี ตลับหมึกใช้แล้ว หลอดไฟ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯให้นำไปรวบรวมไว้ ณ ที่ประชุมหมู่บ้าน เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำจะได้ดำเนินการต่อไป

๔. ขยะทั่วไป เป็นขยะที่ไม่มีคุณสมบัติตามขยะ ๓ ประเภทข้างต้น โดยย่อยสลายยาก นำไปรีไซเคิลไม่ได้ หรือนำไปรีไซเคิลไม่คุ้มทุนและไม่เป็นอันตราย ได้แก่ ซอง/ถุงขนมขบเคี้ยว ถุงบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติก/กล่องโฟมเป็นอาหาร หลอดกาแฟ ซองกาแฟ ฯลฯ ให้กำจัดตามความเหมาะสมโดยไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๕. ปฏิเสธและลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำร่วมกันใช้ถุงผ้า หรือถุงขนาดใหญ่ที่ย่อยสลายได้แทนการใช้ถุงพลาสติกและโฟม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สืบเอก

(ประพันธ์ ธรรมสกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ

กรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัยและจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ตามแนวทางพระราชบัญญัติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหามลพิษชุมชนให้เกิดความต่อเนื่องและเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ -๒๕๖๔)

๑. กรอบแนวคิดการดำเนินการและการกำหนดเป้าหมาย

๑.๑ กำหนดเป้าหมายโดยยึดจากแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔)

๑.๒ วิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศ เพื่อนำมาเป็นฐานคิดในการสร้างมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษชุมชน (Area – Base Problems)

๑.๓ กำหนดกรอบการดำเนินงาน ๓ ขั้นตอนในการวางแผนและกำหนดมาตรการ คือ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

- ต้นทาง → ลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด
- กลางทาง → เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ปลายทาง → ขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๔ การนำหลัก ๓Rs หรือ ๓ ช คือ คือ ๓ Rs: Reduce Reuse และ Recycle หรือ ๓ ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ และหลักพระราชบัญญัติ ประกอบด้วย ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคมและประชาชน นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา

๑.๕ การนำนโยบายของนายกรัฐมนตรีมาใช้กำหนดแนวทางการดำเนินการ อาทิ โครงการ “๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” และโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่นสะอาดและปลอดภัย”

๑.๖ การนำกรอบนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทยมาใช้ในการกำหนดแนวทางการดำเนินการ

๒. พันธกิจ

๒.๑ ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

๒.๒ ส่งเสริมให้เกิดการลดการเกิดขยะมูลฝอยทุกวิถีทาง ตั้งแต่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า มุ่งเน้นการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม และซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย ส่งเสริมการคัดแยกตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก ๓Rs หรือ ๓ ช. คือ ๓Rs : Reduce Reuse และ Recycle หรือ ๓ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่

๒.๓ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย เพื่อนำไปจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒.๔ สนับสนุนและส่งเสริมการมอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย

๒.๕ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบประชารัฐ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกระทรวงมหาดไทย ทั้งในส่วนราชการระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ เพื่อให้มีแนวทางให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน

๓.๓ เพื่อเป็นแผนปฏิบัติการให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. เป้าหมายตามแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ

เป้าหมาย	ปี พ.ศ. /ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๑. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	๕๐	๕๕	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕
๒. ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	๗๕	๘๕	๙๕	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๓. ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐
๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทาง	๕	๑๐	๒๐	๓๐	๔๐	๕๐

หมายเหตุ : 1. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ การฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การผลิตเชื้อเพลิง (RDF) การเผาพร้อมระบบควบคุมมลพิษ เป็นต้น

2. ขยะมูลฝอยตกค้าง หมายถึง ขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปทิ้งในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ไม่รวมขยะมูลฝอยที่ทิ้งหรือค้างตามพื้นที่ว่างทั่วไปตั้งแต่อดีตจนถึงปี 2558

3. ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หมายถึง ขยะมูลฝอยตกค้างถูกนำไปฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง/พลังงานไฟฟ้า นำส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์ หรือส่งไปเตาเผา รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์

เป้าประสงค์ คือ

- ๑) ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
- ๒) ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๓) ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
- ๔) ขยะอันตรายได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
- ๕) ประชาชนในพื้นที่มีความตระหนักและความเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น
- ๖) การดำเนินการเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสุขภาวะที่ดีของท้องถิ่นและจังหวัด

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ ได้แก่

๑)ด้านการบริหารจัดการ

๑.๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ม.๒) ผ่านระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑.๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย

๑.๓) จังหวัดมีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัดอย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๑.๔) จัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยอำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๒) ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๒.๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ๓๕: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓Rs: Reduce Reuse Recycle ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ โครงการ

๒.๒) ขยะเปียกถูกคัดแยกและจัดการโดยผู้ผลิตขยะ แบ่งเป็น ๓ เป้าหมาย ดังนี้

(๑) คริวเรือนร้อยละ ๑๐๐ ที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ได้รับการส่งเสริมและจัดทำถังขยะเปียก

(๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมและมีการจัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้นำไปบริหารจัดการอย่างน้อย ๑ แห่ง (สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้)

(๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และตลาดในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมหรือสถานที่รวมขยะเปียก

๒.๓) ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๔๐ ถูกนำไปใช้ประโยชน์

๒.๔) การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดยสามารถพิจารณานำเอามาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้ อย่างน้อยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ กลุ่ม และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย ๑ โครงการ

๒.๕) คริวเรือน ร้อยละ ๖๐ เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

๒.๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ เป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมเพื่อให้ “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” ได้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่น อย่างน้อยปีละ ๖ ครั้ง

๓) ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๓.๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในชุมชนที่สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว

๓.๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๘๐ มีการวางระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ (เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขน)

๓.๓) หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน

๔) ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๔.๑) ขยะอันตรายชุมชนร้อยละ ๑๐๐ ที่จัดเก็บและรวบรวม ส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๔.๒) ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นและเก็บขนได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๘๐ ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่ Zero Waste)

๔.๓) ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐

๔.๔) กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ ในแต่ละจังหวัดมีการดำเนินการกำจัดขยะ หรือมีแผนการดำเนินการฯ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด

๕. ด้านอื่นๆ

๕.๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีถนนอย่างน้อย ๑ สายทาง ความยาวไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

๕.๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ ๑๐๐ ต้องมีการจัดทำโครงการ ๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑ วัด ประชารัฐสร้างสุข ๕ ส. อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๒ โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕.๓) ห้องน้ำสาธารณะ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เช่น โรงเรียนในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่น สะอาดและปลอดภัย”